

[Arne Bjerregaard]

om det skal være fuldkommen liberalt, hvad det aldrig har været, eller om det skal være fifty-fifty, både det ene og det andet.

Ud fra en nationaløkonomisk betragtning er vi nødt til at sige, at vi kan ikke være ligeglade med, hvordan landbruget udvikler sig. Vi kan ikke lade være med at kere os om, hvordan produktionsniveauet vil være i dansk landbrug i fremtiden. Det er vi forpligtet til, da vi skal forvalte de økonomiske muligheder her i landet.

Siden 1788, så vidt jeg kan min historie, har vi egentlig haft en restriktiv lovgivning inden for landbruget. Alligevel har landbruget formået at blive det førende – i al fald en overgang – i verden. Så må man spørge: skal man stadig væk have restriktioner, skal man stadig væk have visse hjælpeforanstaltninger, visse tilskudsordninger osv.? For dem har vi jo også haft i mangfoldige år. Om vi så skal have en kapitalophobning i en fond, som skulle løse visse katastrofesituationer, det vil vi ikke afvise. Vi holder stadig væk på, som jeg også har sagt det en enkelt gang i dag, at friheden er væsentlig. Friheden for landbruget er væsentlig, og friheden for den enkelte er også væsentlig. Ud fra en samfundsmæssig betragtning må man støtte positive bestræbelser fra dem, der stadig væk har friheden i behold og vil bruge den fornuftigt.

Hvis det er sådan, at landbruget selv vil lave sådan en fond, synes jeg, man fra samfundets side skal sige: ja men det er fornuftigt, det er rigtigt. Det kunne jo være, at samfundet også ville spytte i den kasse.

Men for os er det væsentligt, at det kommer fra landbruget selv i første omgang. Så vil vi være velvillige over for at diskutere, hvorledes samfundet så i øvrigt skal hjælpe med opbygning af den slags.

Bjørn Poulsen (SF):

Jeg skal starte med at sige tak, om ikke for andet så for den indgående behandling af forslaget, men også for de positive tilkendegivelser, der har været.

Der har helt naturligt fra mange ordførere været tale om, at man syntes, selve forslaget ikke var præcist nok. Jeg kan godt sige, at det er gjort med overlæg. Vi kunne godt have sat os ned og skrevet 20 sider om det her og prøvet på at præcisere begrænsningerne, hvad det er for nogle skader, man vil have

ind under det her, hvordan man beregner de 85 pct., dvs. selvriskoen på de 15 pct., og alle de andre ting.

På den anden side havde jeg håbet på, at man i folketinget havde forstået noget af det, der foregår i landbruget. Hvad er det, der foregår i landbruget? Man kan overhovedet ikke finde ud af, hvordan man kommer videre fra det sted, man står nu. Hvordan skal man klare sig i fremtiden? Skal man blive ved med at komme krybende til folketinget for at få tilskud, eller hvad er det, man skal? Det er sådan set ud fra den opfattelse, dette forslag er blevet lavet.

Vi så, hvorledes det gik med beredskabsplanen. Det var mildest talt et resultat, der var ydmygende for landbruget selv efter min bedste overbevisning. Det vil sige, at muligheden for, at landbruget sætter sig ned og er en lille smule solidarisk, uden at det bliver hjulpet fra højere sted, simpelt hen ikke er til stede.

Det kan ikke være rigtigt, at fordi der findes en del af landbruget, der klarer sig godt, som er så heldige, at de kan have vinterafgrøder hele tiden og ikke ligesom andre i andre dele af landet ikke kan have vinterafgrøder, så skal de ikke være solidariske med resten af samfundet. Jeg synes, det er en lidt kedelig tankegang, man har inden for visse partier med hensyn til spørgsmålet om solidaritet inden for landbruget.

Man kunne selvfølgelig godt opfordre landbrugsorganisationerne til at gå i gang og prøve på at lave sådan en forsikringsordning, men jeg må blankt erkende, at efter det efterhånden meget nøje kendskab, jeg har til landbrugsorganisationerne, ville jeg ikke have tålmodighed til at vente på det, og jeg ville slet ikke have tålmodighed til at vente på, at de eventuelt går hen og bliver enige. Det vil efter min mening være spild af tid at sætte sig ned med korslagte arme og vente på, at landbrugets organisationer skulle blive enige om noget, der var godt for hele landbruget. Det er det, vi andre har prøvet på at gøre for dem i stedet for.

Selvfølgelig er der et gammelt ord, der siger, at så længe folk snakker, gør de ikke skade på hinanden. Men man kan indirekte gøre skade ved, at så længe man snakker, så sker der altså heller ikke noget. Det er også en af årsagerne til, at vi er gået i gang med det her.